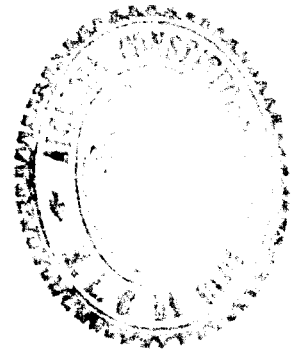
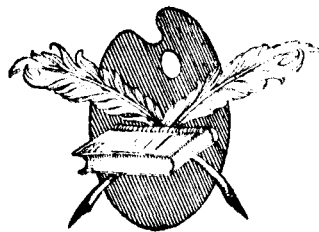

REVISTA D'OLOT

SUMARI

El cinquantenari de l'Atlàntida.— Perfecció i Cultura.— Consideracions sobre el Petrarca, Ramon Pla i Coral.— Sonet de Petrarca, Ramon Pla i Coral, trad.— La companyonia dels llibres.— L'amor i la vida, Josep M. de Garganta.— Aspectes, Victor.— Magi Morera i Galtcia.— Paisatge, Pere Verdaguer, Prev.— Ha florit mon llessamí, Camil Geis, Prev.— El monument a Juli Garreta.— Musicals, Francesc X. Riera.— Notes d'Art, P. G.— D'ací i d'allà.
— SUPLEMENT ARTÍSTIC: *Escola Olotina: Quadres a l'oli de Ramon Barnadas. — Fotografia de Sebastià Maria. — Pintura original de Bartomeu Mas Collellmir*

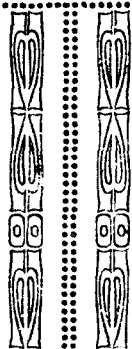
ANY II - NUM. 17.

MAIG 1927

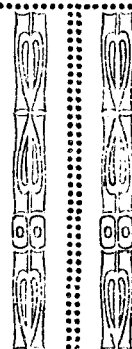
HIDROLITINES Dr. GRAU

INCOMPARABLE AIGUA PER AL REPÁS

L'intensa popularitat adquirida per la seva encertada elaboració, ens ha obligat a establir les variades formes de presentació, que detallem a continuació, adaptades a les diferents necessitats del seu extraordinari consum.

CAPSA DE SURO DE 12 PAQUETS
 GOT DE CRESTALL 12 PAQUETS (Estoig cartró)
 CAIXA METÀL·LICA DE 36 PAQUETS (tipo familiar)
 CAPSA DE SURO DE 100 PAQUETS
 (per a col·legis, comunitats religioses, etc.)
 CAPSA DE SURO DE 250 PAQUETS
 (per a venda al detall)

NOTA: AMB CAPSA DE SURO GARANTITZEM LA SEVA MÁXIMA CONSERVACIÓ

REPRESENTANT PER OLOT: **Salvi Fàbrega**—SANT RAFEL, 16

PERE AUBERT

I M P R E S S O R

TREBALLS COMERCIALS.
 ESQUELES. - RECORDATORIS.
 PROGRAMES, CARTELLS I
 PROSPECTES DE TOTA
 MENA.-TARGETERIA.
 TALONARIS DE
 RIFA.

C. SUPERIOR, 35. - OLOT

PIERA

SASTRE

Abundants i modernes col·leccions en tota
 mena de Gèneres i gustos

Tall i confecció esmeradíssims

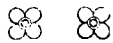
Preus limitats

COSTA BRAVA

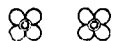
PALAFRUGELL

Hotel Restaurant de Sant Sebastià

a càrrec de Modest Lladó

COBERTS des de 6 pessetes

Pensió completa 15 pessetes

Pensió per a famílies, a preus módics

— Telèfon, 1407 —

RAMON BENET

MERCERIA
CAMISERIA NOVETATS
MAJOR 11 OLOT

andorrà
sastre
OLOT

LA FLOR DEL PIRINEU

(MARCA REGISTRADA)

Gran Fàbrica de Llangonisses
i embutits fins. Pernils del país i demés
productes del porc.

©

ESPECIALITATS
BUTIFARRA CATALANA EN BUDELL
CULAR. - PERNILS SENSE OS, CUITS
AMB SON PROPÍ SUC (EN LLAUNES)
DITS EN DOLÇ. - CREMA DE FOIE-
GRAS (TRUFAT). - MORTADELLES.
CAP DE SENGLAR I ALTRES CONSER-
VES DE VIANDES DEL PORC EN
LLAUNES, PROPÍES PER HOTELS,
RESTAURANTS, BALNEARIS, COLLES
EXCURSIONISTES, ETZ., ETZ.

BALDIRI DESCALS AUBERT

Olot (Girona). - Apartat de Correus, n.º 5

BANC HIPOTECARI D'ESPANYA

Delegació a Catalunya

Plaça de Catalunya, n.º 17 **BARCELONA**

P r è s t e e s

amortitzables

de 5 a 50 anys a

propietaris de finques

rústiques i urbanes

Facilitarà informes i fullets,
gratuitament, el Representant
en aquesta comarca

D. LLUÍS AYATS

OLOT

LA MUNDIAL

Societat de Segurs Mutus de Vida, Supervivència Previsió i Estalvi

Autoritzada per RR. OO. de 8 Juliol 1909 — 22 Maig 1918 i 22 Gener 1925

GARANTIA ESPECIAL ————— **SEGURETAT ABSOLUTA**

Efectuats els dipòsits necessaris amb arreglo a la Llei i Reglament de Segurs

LA MUNDIAL és una Societat administradora de cooperatives mútues, situada a Madrid, Major, 6-8, que, ademés de les garanties exigides per la nova Llei de Segurs, de 14 de Maig de 1908, ofereix als seus assegurats l'especial garantia de respondre'ls-hi amb un capital propi.

Per ell i el perfecte funcionament de la mateixa, convé a tot el món la inscripció en les seves cooperatives, ja que amb Quotes mensuals de pessetes 5, 10, 15, 20, etc., etc., poden constituir en cent mesos amb base de la mutualitat un capital de prou consideració, per a **Dot o educació dels fills, per a reducció de servei militar, per a establir un comerç o industria, per a pendre estat, per a cancel·lar hipoteques o per a repartir entre els seus hereus.**

Dirigir-se, doncs, al nostre Representant-Inspector, **D. CELESTI BOFILL**, que els hi donarà quants detalls creguin convenients per el mateix. Despatx: **Plaça Alfons XII, n.º 14.-2on.—OLOT**

L' ABEILLE **GRANS COMPANYIES DE SEGURS**

INCENDIS, PEDRA, ACCIDENTS DEL TREBALL, AUTOMÓBILS, CAVALLS, CARRUATGES, AGRÍCOLES, INDIVIDUALS, RESPONSABILITAT CIVIL, VIDA I CRISTALLS

Dirigir-se al nostre Agent General del Partit,
D. CELESTI BOFILL.—Plaça Alfons XII, n.º 14.-2on.—OLOT

REVISTA D'OLOT

PUBLICACIÓ MENSUAL IL·LUSTRADA

Any II	OLOT, Maig de 1927	Núm. XVII.
Subscripció: Olot 3'50 pts. semestre Espanya . . . . . 7 pessetes l'any Estranger . . . . . 9 » » Número solt . . . . . 60 cèntims		REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ Passatge de Blay, núm. 12, 1er. pis No es retornen els originals.

El cinquantenari de l'Atlàntida

EL dia 6 del mes que som es compliren cinquanta anys que fou premiada l'*Atlàntida*, aquest gran poema de Verdaguier, en els Jocs Florals de Barcelona. Tota la premsa de Catalunya, menys aquella que tant oportunament hom ha convingut a anomenar *premsa absent*, ha commemorat aquests darrers dies eixa importantíssima data de les lletres catalanes.

Cinquanta anys! Des de llavors, la literatura catalana, sense cap mena de dubte, ha avançat i evolucionat d'una manera poc comuna dintre totes les literatures mundials, prova palesa de la puixança i fecunditat del nostre poble. Però l'*Atlàntida*, malgrat el temps transcorregut, es manté i es mantindrà ferma encara, sort que només tenen aquelles obres verament genials, aquelles obres concebudes i realitzades per la llum i la destresa d'un gran intel·lecte.

Per nosaltres, catalans, més que totes les indiscutibles qualitats d'ordre literari que enclou el poema de Verdaguier, més que la novetat del tema, més que la seva genial concepció, reveladora per si sola d'un grandios poeta, més que el cabal d'inspiració que en l'*Atlàntida* hi ha abocada, més que tots aquests i altres mèrits, repetim, per nosaltres en té un de més estimable encara i mai prou assenyalat: el de la *re-creació* del nostre idioma literari duta a terme per Verdaguier en escriure el seu poema immortal. En efecte, la nostra llengua passa bruscament, sense transicions i tot d'un salt, d'ésser un inculte barboteig a una vertadera llengua literària. Llegiu les obres dels poetes i escriptors catalans escrites abans que l'*Atlàntida* vegés la llum, i us adonareu tot seguit del formidable progrés que ella representa. Ço que l'Aguiló, malgrat l'envolum de la seva «calaixera», no havia aconseguit només en una petita part en la seva tasca de la recreació del nostre idioma, Verdaguier ho dúu a terme escrivent només el seu poema. I és que la feina de

l'Aguiló era de laboratori mentres que Verdaguer treia la paraula de l'entranya viva del poble.

Si any darrera any anem reculant fins al de l'aparició de l'*Atlántida*, veurem que aquesta meitat de segle no ha passat en va; veurem que l'obra de la depuració de la nostra llengua literària, tant feliçment començada per Verdaguer, ha seguit una trajectòria ascendent i ininterrompuda, convertint altra vegada la nostra parla vernacular en aquell «bell catalanesc» tan grat a Muntaner.

Si amb motiu de l'aparició de l'*Atlántida* pogué dir Menendez Pelayo que «no hi ha cap llengua moderna que pugui comparar-se en poder i flexibilitat a la llengua catalana tal com la tracta Verdaguer», què diria ara d'ella l'il·lustre polígraf?

PERFECCIÓ I CULTURA

DESPRÉS d'una crudel guerra, que ha sembrat de misèria i dolor tantes llars europees, semblava que un sol de pau havia de ressorgir en mig d'un horitzó de benhaurança. Més, no pot ésser! Les ventades de la moderna civilització desvetllant els esperits, iniciant-los en noves rutes de perfecció, fan trontollar els baluards de les antigues conviccions encenguent noves lluites que perduraran qui-sap-lo. Malgrat això la humanitat fa via envers la perfecció.

La perfecció és cultura i és virtut; i sublim l'esforç per assolir-la.

Cerquem doncs el camí d'aital sublimitat, on s'hi entra per la porta del perfecte coneixement del nostre jo i de l'altre que s'ens imposa, i un domini assenyat de la nostra voluntat, enfortida en la raó i en el saber.

Els que tenen en les seves mans la difícil tasca de l'educació, poden aportar el més ferm gra de sorra a n'aquesta obra de la civilització. Els infants d'avui, homes de demà, han d'ésser l'objectiu de la nostra obra educacional.

Cal enfortir-los amb tota mena de coneixements; fins d'aquells que s'els hi amaguen amb greu perjudici de llur poc seny. Cal que siguin més discrets que innocents, despreocupats però no desvergonyits.

Una cultura general basada en una moral ben cristiana i l'exacte coneixement de la veritat asserenarà llur esperit i frenarà les llurs passions.

Es deplorable que un gran nombre de pares no vulgui cooperar a n'aquesta creuada de perfecció social, per mitjà de l'escola, vigilant, estimulant i examinant sovint llurs fills. N'hi ha que tenen per ideal cercar una escola que retingui llurs fills forces hores i després... quantes desil·lusions! quant temps perdut!

Cal, pares, que obreu pensant en la responsabilitat que teniu com a tals, i aporteu també el vostre gra de sorra a l'educació dels vostres fills, iniciant-los a sentir el veritable goig de la vida, a ésser uns models d'obediència aimants de l'estudi, i que estimin el treball com a un medi d'estament social el més honrós i plaent, com el treball és virtut i tota virtut camí de perfecció.

Consideracions sobre el Petrarca

EL dia 6 d'Abril de l'any 1327, diada del Divendres Sant, en l'església de Santa Clara d'Avinyó, Petrarca, el gran poeta i humorista italià, conegué per primera volta a Laura, l'estimada inspiradora dels seus cants. Així, doncs, fa poc que s'ha complert el sisè centenari d'aquest fet, commemorat recentment per totes les esferes intel·lectuals d'Europa. Per el profà de la personalitat literària del Petrarca, potser li semblarà pueril la commemoració de l'enamorament d'un poeta. Però això fou d'una tan gran transcendència per la personalitat de l'il·lustre fill d'Arezzo, tingué una influència tan evident en la seva obra, que seria impossible negligir-ho. Sense aquest amor del Petrarca, sense Laura, ignoraríem avui la part més emotiva, més genial de l'autor de les Canzoni. Això no és pas un cas aïllat en les literatures. Beatriu, Elvira, Laura... tres dones, tres amors inspiradores de tres grans poetes: Dant, Lamartine, Petrarca. Beatriu, símbol de la sabiduria; Elvira, símbol de l'amor; Laura, símbol de la bellesa. Davant d'aquests exemples qui gosaria negar que la passió amorosa ha estat el motiu de grans i immarcibles obres poètiques? L'amor, per ésser un dels sentiments més íntims, més profunds de l'home, no és d'estranyar que sia una de les cordes més promptes a vibrar en la lira dels poetes. Repassem les antologies i veurem quina varietat de sentiments, quina gama d'estat d'ànim, adés de joia adés de malhaurança, ocasiona... Els poemes d'amor dels grans poetes són una de les coses més humanes, més emotives que hi ha en la literatura universal.

I aquesta emoció, aquest sentiment, aquesta ànima enlloc ho trobaríem com en el Petrarca. Ell és el cantaire de l'amor per excel·lència. Laura l'omplena tot; el pensament i el record de Laura, tant en vida com després de morta, el segueixen en tots els minuts de la seva existència. Aquell amor impossible, aquell amor insatisfet pel perill d'esdevenir il·legítim, adúlter, trasbalsa tot el seu esperit, és un destorb per la seva calma, per la seva pau espiritual, ocasionant-li ben sovint efectes i remordiments contradictoris. Ell mateix ens ha descrit magistralment aquests seus sentiments en pugna en aquell sonet esdevingut cèlebre:

*Pace non trovo e non ho do far guerra;
e temo e spero; ed ardo e son un ghiaccio;
e volo sopra 'l cielo e giaccio in terra;
e nulla stringo e tutto 'l mondo abbraccio.*

Algú ha pretingut que la figura de Laura no fou més que una pura imaginació creada per la fantasia del poeta, és a dir, que aquella dona esdevinguda immortal no havia existit mai. Però això, ultra que moltes dades ho neguen, el més petit exàmen de l'obra del Petrarca és suficient per a destruir aquesta hipòtesi. En els sonets, en les cançons dedicades a Laura, no és sols l'inspiració, l'intel·lecte que hi parla; en ells hi ha més cor que res més. Serien possibles aquests bocins que hi ha en les poesies del Petrarca si Laura hagués estat només una persona imaginària?

Poc podia pensar ell, que aquelles poesies escrites en llengua vulgar, recentment nascuda, esdevinguda de poc llengua literària, haguessin de donar-li, més que les seves obres en llatí, la posteritat. Que aquells sonets i aquelles cançons que el Petrarca no hi dava gens d'importància, que guardava indiferentment, havien de constituir la seva glòria. Les seves produccions en llatí, fins les més ben reeixides d'elles com *De viris illustribus* i *De vita solitaria*, etc., han restat més o menys oblidades després de sis segles; però les poesies escrites pel Petrarca en llengua vernacular no han passat encara ni és fàcil que passin, amb tot i que el gust i la moda literària sofreixin infinitat de canvis i revolucions. I és que el pensament i doctrines filosòfiques poden variar i varien realment a mesura que passen els anys, mentres que la veu del cor no, la veu del cor sempre és la mateixa.

RAMON PLA I CORAL

SONET DE PETRARCA

Se'l dolce sguardo di costei m'ancide

*Si és cert que amb sos esguards ferit em deixi
com amb la seva parla tan suau,
si l'Amor pot tornar-me d'ella esclau
amb un mot o un somris que m'ofereixi,*

*llavors, las de mi! què em causaria
si per ma culpa o per malvada sort
del seus ulls em privés? tansols la mort,
encar que avui el meu consol en sia.*

*Mes si tremolo i tinc el cor gelat,
quan jo veig canviada sa figura,
és per les tristes proves que he copsat.*

*La fembra és cosa mòbil per natura:
jo sé prou bé que un amorós estat
en el cor d'una dona poc temps dura.*

RAMON PLA I CORAL, trad.

LA COMPANYYONIA DELS LLIBRES

UN bon llibre, com un bon amic, té una valor sagrada per l'home sociable i culte.

Ben triat, un llibre, a més d'esdevenir mestre i conseller és alhora grat passatemps que ens dú la joia de la distracció, aparellada amb la voluptuositat del repòs.

Llegir, no és afrontar les molèsties de l'assistent a certs espectacles públics, on cal permanèixer hores enfonsat en seients gairebé sempre incòmodes, de poc perímetre, en files sovint estretes, suportant aire viciat, a voltes gronxaments generosament prodigats per el veí de darrera o imper-tinències dels dels costats, poc delicats en fumar o escupir, etc., etc.

Escollir un llibre comença per ésser al lliure gust de l'aficionat a la lectura. No és un tema imposat per una empresa o una companyia, rarament encertades en endevinar ço que és amenitat i bellesa. El nom dels autors, els títols, la crítica i fins la llibertat de fullejar-los a cal llibreter, ja ens donen una noció preliminar de la mena de menjar que assaborirém.

Podem fer-ne ús, independentment, en els moments més apropòsit, a casa mateix, amb les comoditats de la cambra de treball, al despatx, en l'aire pur del camp, no hi ha distracció que deixi menys lligat a l'home que la lectura. Es un espectacle portable que podem interrompre i recomençar al nostre gust en tot lloc i d'acord amb les nostres obligacions.

A més, l'import gastat en llibres és durader, pot repetir-se la lectura altres vegades, guardar-se'ls, estendre el seu contingut a familiars, i—majorment—fer atenció en l'estil i forma per apendre-hi a expressar-se amb correcció. Llegint s'aconsegueix polir les paraules, donant a cada una d'elles la seva justa aplicació i treure'n conseqüències per a perfeccionar i embellir les converses amb la dolçor i plasticitat que saben donar al llenguatge els habitants d'altres països on s'enraona amb elegància, amb netedat fins amb cert orgull, encara que sense afectació.

En fi, llegir, llegir i llegir. Són els llibres bons la matèria més sòlida per a edificar pobles, per a passar de l'estat primitiu a l'estat civilitzat... Cal recordar-ho i propagar-ho!—I. PARATGE.

L'AMOR I LA VIDA

*Un frare d'experiència,
de l'Ordre de Framenors,
explica l'inconsistència
de les mundanals amors.*

*— És qu'ell — li diu la donzella —
me té un amor tan ardent,
que'm diu flor, reina i estrella...*

— Bé, sí; coses de jovent. •

*— Però escolta — diu el frare —
ja saps si és un noi com cal?*

*— Oh! d'això no'n dubti, pare:
no'n sé pas ni aixís de mal.*

*— Vaja, bé; encara ventura:
ja tenim bons fonaments;
però... saps de font segura
si té guanyys, negoci o bens?*

*— Com a guanyys... veurà... perçara
comptariem amb el sou.*

*— Si és petit — respon el frare —
potser que no'n tinguis prou.*

*— D'aixó ben poc se me'n dona:
no'm caso per l'interés...*

*— I si no comptes, minyona,
els gemecs vindran després.*

*Es la màxima follia
casar-se no més per l'or,
si ho fessís, te'n planyeria,
filla meva, de tot cor.*

*Més la vida, curta o llarga,
noia, creu a qui't vol bé,
és una jornada amarga
per qui no té el menestè.*

*L'amor els deserts enflora,
això ho sé tan bé com tu;*

*mes quan de menjar ve l'hora,
de sospirs no'n viu ningú*

*El casar-se vol prudència
i no cal fer-se castells...*

*— Bé, sí, sí; l'experiència...
Això ho diuen tots els vells.*

*— No's pot conseguir la platja
sense un navegar penós...*

*— Serà curt sempre el viatge,
mentre'l poguem fer tots dos.*

*— Si trobs espines per roses,
tinc por que us aborrireu...*

*— Verge Santa... quines coses!
(i fa'l senyal de la creu).*

*— Ai, noia! n'he vistes d'altres
que també deien això. .*

*— És que no eren com nosaltres,
o no eren, almenys, com jo.*

*— El camí de nostra vida
costa sempre de pujar;
ara que hi ets a temps mida
tes forces, ans de marxar.*

*Tu estàs ben acostumada
i has de tenir molt present
que una ràpida baixada
pot ferir-te mortalment.*

*La realitat impura
sol tenir mals averanys
i si un dia't sembla dura
la vida, i plena d'afanys,*

*recordaràs la prudència
d'un frare, blanc de cabells,
i et dirà l'experiència
si eren bons els seus consells.*

JOSEP M. DE GARGANTA

A S P E C T E S

LA SINOPSI EVANGÈLICA

Tenim al nostre davant un volum riquíssim: la *Sinopsi Evangèlica*, segons els textos originals grecs deguts al Pare Lagrange junt amb la traducció vernacular feta pels il·lustres clergues catalans mossèn Lluís Carreres i mossèn Josep Maria Llovera. Veus-aquí que la nostra bibliografia s'enriqueix amb aquest joell preuadíssim, passant Catalunya en aquest aspecte, al davant de totes les cultures del món, «compensació a les limitacions que posen a la nostra llengua mil·lenària, la relativa estretor del seu domini geogràfic i les condicions històriques del seu descabellament» com molt justament ha escrit el car editorialista de «La Publicitat» N'Antoni Rovira i Virgili.

Aquest fet que avui apuntem ens dona a nosaltres, catalans, un motiu de vertadera i noble joia. Un motiu per a enorgullir-nos i esperar-nos a la vegada, puix vegem que no s'interrompeix, ans bé continua amb persistent perseverança, la incorporació dels monuments universals, científics i literaris, a la nostra llengua.

Un altre motiu de joia és també aquesta maleabilitat, aquesta fàcil adaptació del nostre verb vernacular a totes les formes lingüístiques. Això ho constaten novament, els meritoris i cultes traductors de la *Sinopsi Evangèlica*. Tot sovint—diuen aquests il·lustres clergues en la nota preliminar de la Sinopsi—la recerca de l'objectivitat original en les mateixes modalitats sintàctiques i en els idiomatismes ens ha fet trobar bells girs de raseig catalanesc, tombants planers i elegants de construcció nostrada, que no són sinó nadius reflexes de la superior gràcia hel·lènica. I la confrontació de l'esforç lingüístic de les versions alienes per a revestir la inimitable bellesa evangèlica, no sols ha facilitat el nostre: ha servit encara per a fer-nos sentir el goig de l'altitud de la materna llengua, la qual, en l'hora plàstica de la seva fiació, fèrtil de possibilitats insospitades, apar assaonada i fresquívol d'expressivitat, flexible i àgil per anostrar els més alts pensaments i emmotllar, sense regiditat i amb calor viva, tota llei de formes novelles, de noble parença i bell agençament, que la fan digne de mostrar-se entre les més esplendents parles literàries».

Alegrem-nos, doncs, per aquest bell esdeveniment, per la incorporació dels Evangelis sinòptics a la nostra cultura, car com molt bé diuen els seus traductors «així com el temple representa el seny més alt d'una civilització, la possessió de l'Evangeli és l'honor més insigne d'una llengua».

DELS JOCS FLORALS

Intimament, amb la reïdida però selecta concurrència dels autors premiats, jurat i mantenedors i poques persones més, degut a les circumstàncies per les quals travessem, enguany també s'han celebrat els Jocs Florals de Barcelona qui són també els de Catalunya. Malgrat el poc soroll que han mogut, ben al revés d'altres anyades, malgrat de celebrar-se amb les portes tancades, podem ben dir que hi han assistit espiritualment, tots els aimants de les nostres coses.

Temps enrera, tothom tindrà molt fresc aquest record, es parlà molt a casa nostra si convenia o no convenia suprimir els Jocs Florals. No negarem que ha passat a la història la transcendència que un dia els Jocs varen tenir. Avui la nostra literatura, afortunadament, no necessita d'ells i, a més a més, fins convindrem que de la manera que es venien celebrant resultaven una cosa una mica arcaica. Però tenim de pensar que si a l'hora present ben poc favor ens fan els Jocs Florals, també és cert que d'ells nasqué tota la nostra renaixença literària. No pretenim afirmar que sense l'oportuna fundació de Rubió i Ors i Milà i Fontanals hagués deixat d'efectuar-se aquesta renaixença ni tansols que s'hagués aplaçat per uns quants anys més tard. El nostre renaixement literari (com també el polític) tant hauria tingut lloc amb els Jocs, com sense els Jocs. I és que devem tenir present que la nostra renaixença no fou una cosa deslligada, isolada d'altres fets anteriors, sinó que tenia el precedent, el record d'una llunyana època, que no per ésser llunyana, havia d'ésser menys gloriosa. Hi havia el caliu, molt amagat per les cendres dels anys, és cert, però mancaven només unes mans que separessin aquesta cendra; una mica de brossa i un petit buf perquè la foguera tornés abrandar-se novament. Aquestes mans que desenterraren el caliu i que feren néixer altra vegada en ell la flama, foren els fundadors dels Jocs Florals, i la brossa propícia, el nostre poble. Però la nostra renaixença també hauria tingut lloc sense ells, deguda a altres circumstàncies, per les causes que més amunt havem esmentat, és a dir, pel caliu i el record que Catalunya tenia d'una alta edat pretèrita.

Però sia com sia, la nostra renaixença començà amb els Jocs i a ells la devem sinó exclusiva almenys accidentalment. És per això que no som partidaris d'abolir-los en absolut. Poden transformar-se, acomodar-los al gust i a la sensibilitat dels nostres dies, treure tot allò que tinguin de xavacà i de desplaçat, però abolir-los, no. Almenys per gratitud i esperit tradicional.

ESCOLA OLOTINA

Quadres a l'oli de Ramon Barnadas

L'EFICÀCIA D'UN LLIBRE

Els nostres lectors deuen tenir ben present encara la formidable obra «Servitut» de l'il·lustre escriptor J. Puig i Ferrater, la qual, amb el pretext de dibuixar la redacció del *gran* diari «La Llanterna», és un pamflet definitiu per a tota aquella premsa l'única ideal de la qual està basat en l'anunci i l'esquela, que és com si volguéssim dir en les pessetes; per aquella premsa que, en l'alternativa de sacrificar la publicació d'un telegrama, encara que sia la primera notícia de la declaració de la guerra europea, o l'anunci pagat d'un difunt, prefereix que resti sense publicar-se el telegrama; per aquella premsa que fa el joc a tots els governs qui pugem al poder sense encaparrar-se amb el color que representen; per aquella premsa buida, eixorca, materialista, feta per uns homes dels mateixos qualificatius, mecànics, mancats de la noció de ço que representen o que voldrien representar; per aquella premsa, en una paraula, que en lloc d'orientar el lector el desorienta, l'enganya i omplena les seves butxaques amb l'envolum de paper moll i inútil.

Tots recordarem, sens dubte, aquesta densa obra de Puig i Ferrater, el dramaturg, novel·lista i contista il·lustre.

Doncs bé; aquest llibre ultra l'indiscentible mèrit literari que assolí, n'ha tingut un altre de ben notable: el que «La Vanguardia», el diari de més fulls, de més anuncis i de més esqueles que surt a Barcelona, es sentís al·ludida, és a dir, es creïés que la «Llanterna» de *Servitut* no era altra que ella mateixa. Ja ens pensàvem que no tenia pà a l'ull i que pendria candela; el que no ens pensàvem, però, era que obrés de la manera que ha obrat el llamant periòdic de les defuncions i dels específics. Que contestaria no entrava pas en els nostres càlculs perquè... quina defensa li cabria a la voluminosa «Vanguardia»? Més temptats estàvem de creure que callaria fent com qui no va per ell el pollastre. Però «La Vanguardia» no ha tingut la prudència suficient i ha ensenyat el llautó, és a dir, s'ha descobert ella mateixa. Pensa venjar el seu *agrari* barrant de les seves pàgines el nom insigne de Puig i Ferrater amb tot i que avui dona com mai incl·ludibles motius d'actualitat. En efecte, ja allavors de l'homenatge a l'Ignasi Iglesias, «La Vanguardia» amagà la part activa que hi tingué l'autor de «Els tres al·lucïnats» i ara, donant compte de la celebració dels Jocs Florals de Barcelona, esmenta tots els premis menys el de Concepció Rabell guanyat ben merecidament per Puig i Ferrater.

Aquest boicot al nom de l'il·lustre novel·lista significa una cosa ben albiradora, això és, que Puig i Ferrater posà innegablement el dit a la llaga dels senyors que fan el periòdic funerari els quals venen a donar-li la raó, emprant aquest mitisme entorn de la seva personalitat. No creïem però, que això faci cap mal a la fama que Puig i Ferrater ha conquerida, perquè els lectors que s'informen únicament amb «La Vanguardia» són d'un gust literari tan vulgar, tenen un punt d'albir tan estret, que oferir-los el nom i la menja suculentíssima de Puig i Ferrater seria acreditar aquella dita *donar perles als porcs*. Què s'els en dona, en efecte, als lectors dels articles d'en Sanchez Pastor que a Catalunya tinguem un autor que escriu obres com «Els tres al·lucïnats» i «Una mica d'Amor?»

Tampoc ens estranya l'actitut presa per «La Vanguardia». No fa altra cosa que seguir la seva trajectòria de costum, d'afirmar el que Puig i Ferrater ens explica en el seu pamflet inoblidable.

MAGI MORERA I GALICIA

Altra vegada, la mort ingrata ha vingut a destruir una de les vides més preuades de Catalunya. Magí Morera i Galicia, el poeta d'«*Hores Lluminoses*», creador d'harmonioses rimes, traductor de Dant i de Shakespeare, ha estat l'escollit aquesta volta per l'Eterna Anivelladora.

Morera i Galicia, en separar-se de nosaltres, deixa un d'aquells buits difícils d'omplena. La seva tasca de incorporació de les obres del Gran Tràgic anglès a les nostres lletres mereix la gratitud de tots i costarà trobar-ne un digne successor.

Morera i Galicia, com altres homes de la nostra primera renaixença, féu els seus debuts literaris en llengua castellana. Però com la gran majoria d'ells ben prompte sentí la il·lusió de manifestar el seu pensament en llengua vernacular. Mireu com ens explica el fet per mitjà d'aquests versos:

*La pena és que he passat tres quarts de vida
delirós de la mel del bell parlar;
i tenint-la tan dolça, dins de casa,
no l'he sabut fins quasi vell xuclar.*

Ha mort el poeta; però si bé ens serà vedat de veure per sempre més la seva noble figura, ens resta, en canvi, la perennitat de les poesies seves, condensada en aquests versos:

*i trist d'aquell que sent, o primavera,
el maig per fora i un hivern per dins.*

VICTOR

Magí Morera i Galícia

Va néixer En Magí Morera i Galícia a Lleyda el 6 d'agost de 1853. Tenia, doncs, 74 anys. A l'Institut d'aquella ciutat cursà el batxillerat i a Madrid la carrera d'advocat, llicenciant-se l'any 1875, que compaginava amb una atenció fervorosa per les lletres.

Prengué part en la vida política lleidatana, afiliat al partit lliberal, i per espai de vuit anys fou diputat provincial per diversos districtes.

Residí llargues temporades a París, Londres, Ginebra i Marsella, que aprofità per fer estudis profunds de literatura francesa i anglesa. Quan començà de publicar obres literàries, la seva popularitat era ferma, i no cal dir que assoliren l'èxit que per la seva alta qualitat es mereixien. Mentre visqué a Madrid es féu amic de Campoamor, Zorrilla, Núñez de Arce i Adelard López de Ayala.

L'any 1912, la ciutat de Lleyda li tributà un homenatge popular, esculpint-se en marbre, al peu del seu bust, el cèlebre sonet «Al campanar de Lleyda», tot en una làpida que fou col·locada al peu del campanar de la bella Catedral.

Els tres llibres que publicà de poesies castellanques són «Apuntes de mi carnet, Poesias» (Lleyda 1895); «Poesias» (Barcelona 1897) i «De mi viña» (Barcelona 1901). Publicà també la sàtira literària «El candil del loco» (Barcelona 1905).

Sempre havia escrit En Morera en llengua castellana, que dominava; però quan la renaixença del català adquirí volada no es va poder sotstraure d'incorporar-se al moviment pairal, i encara que trigà a donar-les a conèixer, les seves composicions catalanes daten de primeries del segle. En 1908, a l'«Il·lustració Catalana» publicà, dins la seva biblioteca, la primera col·lecció de poesies catalanes d'En Morera i Galícia, titulada «Hores Il·luminoses».

L'any 1912 començà la seva tasca de traduir les obres de Shakespeare, que tanta fama havien de valer-li, fins al punt que recentment a Anglaterra se li reconeixia que constituïen la millor traducció feta del gran escriptor anglès.

En l'esmentat any aparegueren els vint-i-quatre «Sonets» de Shakespeare, publicats a Vilanova i Geltrú. En 1913 seguí la «Selecta de Sonets», també impresos a Vilanova; en 1917 la versió de «Venus i Adonis», i després «Coriolà», «Macheth», «Hamlet», «Romeu i Julieta» i «El marxant de Venècia». Les dues darreres traduccions foren representades als teatres Goya i Romea. L'impressor Oliva reuní en un luxós volum les seves poesies catalanes. En els darrers Jocs Florals de Sabadell va llegir un magnífic treball sobre el Dant. Deixa enllestida la traducció de «Juli Cèsar», també de Shakespeare.

En Morera entrà a les files de la Lliga Regionalista, la qual el va incloure, l'any 1916, en la candidatura per a diputat a Corts per Barcelona, sortint elegit en aquelles eleccions i en totes les que se celebraren després, fins a l'any 1923. Entre les seves intervencions al Congrés es destaca el brillant discurs pronunciat a favor de la llengua catalana.

L'any 1917 prengué una part molt activa en la campanya parlamentària per l'Espanya Gran, i fou un dels diputats que acompanyà En Cambó a Galícia.

Era En Morera un fort hisendat de Lleyda i havia mirat sempre amb gran amor els problemes de l'agricultura. A. C. S., l'il·lustre poeta.

EL CAMPANAR DE LLEYDA

*A dall de la muntanya que domina
l'hermosura dels termes lleidatans,
s'aïreca un campanar fet per titans
o per homes de roca gegantina.*

*Quan quaita cap avall, Païg, a reina
del riu li dona espill i l'horta encants;
i quaitant cap amunt, toca amb les mans
i conversa amb la lluna i la boïrina.*

*Pugem-hi, doncs... L'escala cargolada
que als ulls dona mareig i al cor neguit,
sembla que estigui des del cel penjada.*

*I amunt, amunt, ja ets dall! Ara, esperit,
si et sents d'àliga el cor, pren revolada,
que ja ets a mig camí de l'infinit!*

† MAGÍ MORERA I GALICIA

LES BIRBADORES

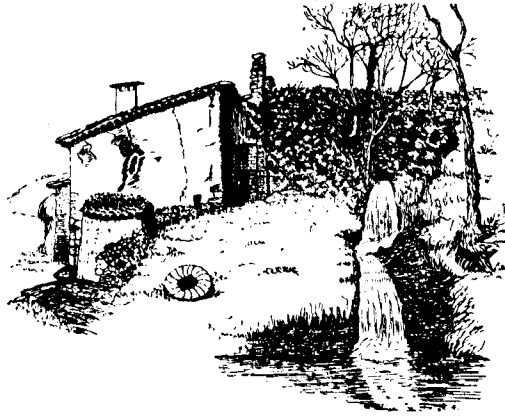
*Les he vist passar com volejada
de cantaires ocells quan trenca el dia,
i del tendre llamp de sa alegria
en tinc l'ànima alegre i encisada.*

*Al cap i al pit, roselles; la faldada,
entre herbatges i flors, se'ls sobrecria,
i en cares i ulls i en tot el seu llum
del jove la ditosa flamarada.*

*Passaren tot cantant!... La tarda queia...
i esfumant-se allà lluny, encar les veia,
lleugeres, juvenils, encisadores...*

*com si amb llum de caprespre cisellades
sobre marbre boirós, les birbadores
fossin el fris d'algun palau de fades.*

† MAGÍ MORERA I GALICIA

P A I S A T G E

*Per marc dos pollancre i un troç de cel blau,
esplèndida cinta que'ls lliga suau.*

*Paisatge. Una prada feconda on les flors
hi són diminutes i amb molt vius colors,*

*teixit d'herba xica resplendent i llis,
esmaragda clara, llir de gran encis*

*florit dins el cercle que fa un rierol
prim i serpejant que riu a plè sol,*

*cinyell graciosíssim mig plata, mig or.
Part dreta, ran l'aigua vigila un pastor,*

*vellet senzillíssim, tot ell atractiu,
és ferreny son rostre, l'esguardar joliu,*

*blanca l'ampla barba, d'un lleu to cendrós,
garbosa samarra li acotxa bé el cos,*

*prò, lo que és més plàcid, lo que més li escau,
és la barretina que enrera li cau.*

*Endins de la prada pastura el remat
davall l'ombra blana dels pins dispersat:*

*magnífiques eugues d'un roig com de fiam,
fan tria, calmoses, del mellor herbam;*

*una vaca alleta un vedell casi groc,
de beure retornen els bous poc a poc.*

(Dibuix de I. Ibars).

*Al fons, mig en runes, trobem un casal,
floreta marcida del temps ancestral.*

*Per fer més basarda, té encara sencer
petit finestral com un ull sempre obert,*

*com un ull qui es cansa demanant ajud
quan no pot la boca ni el cos desvalgut,*

*un mirar ferèstec, esborronador,
un mirar qui es clava com un glavi al cor.*

*Aquest casolot, que ara ens fa esfereir,
algun temps seria, de segü, un moli;*

*mireu, allà a l'era, tota feta un corc,
hi ha una turbina i, allà sobre el gorg,*

*una mola dreta clavada al terror,
ens signa el perill que ben prop d'ella té.*

*Un flotó de roures de frondós ramatge,
fugint de la prada tanca el bell paisatge.*

*Pro, són tant amables que, en moures sovint
al lluny deixen veure la més alta coma*

*del Montseny prolífic, claps d'un cel verd-poma
i un núvol que hi juga joiós com un niu.*

PERE VERDAGUER, PREV.

Ha florit mon llessamí

CANÇÓ

*Com una pluja d'estrelles,
ha florit mon llessamí
l'eixida sembla més clara
d'ençà que ha sabut florir.
Jo voldria dir l'elogi
de mon llessamí florit,
jo en voldria dir l'elogi,
si no fos que ja és ben dit:
com una pluja d'estrelles,
ha florit mon llessamí.*

*Carretera de Sant Jaume,
fressada dins mon jardí:
no cal pas soljar en l'aire
que els estels són prou ací;
la llüissor poc hi manca,
i fan un perfum molt fi.
Per ben dit jo tinc l'elogi,
però encara hi sé afegir:
Carretera de Sant Jaume,
fressada dins mon jardí.*

*Si no sabés trobar joia
per ofrenar a l'amic,
li donaria la randa
del meu llessamí florit
que és una randa d'estrelles,*

*—no me'n sabria desdir
perque el tingués en la cambra
i l'amor hi fes el niu.
Si no tingués altra joia
per ofrenar a l'amic.*

*Avui la gojança és clara
però temo un vent roï
que morfulli l'estelada
del meu llessamí florit
i s'emmeni les flors blanques
i s'emmeni el meu encís.
Ai les estrelles de plata
que són de dia i de nit!
Avui la gojança és clara,
però temo un vent roï.*

*Si de jorn surto a l'eixida,
el sol no les ha enfosquit,
si hi surto de nit, la lluna
els sap donar doble encís.
Tots els vianants que passen,
encantats del llessamí.
Tothom me n'ha fet l'elogi,
però cap com el que he dit:
com una pluja d'estrelles
ha florit mon llessamí.*

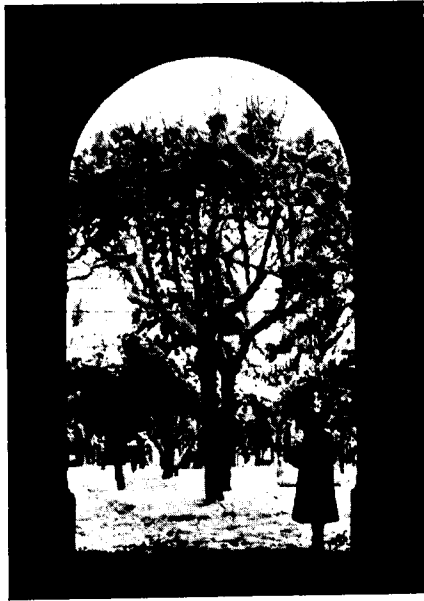
CAMIL GEIS PREV.

EL MONUMENT A JULI GARRETA

BEN poques vegades l'idea de perpetuar en marbre l'obra d'un home que la mort ens ha pres prematurament, floreix tant depressa com suara amb el monument d'en Garreta tot just traspasat fa'un any a Sant Feliu de Guíxols.

Serà que a l'Empordà la bravura de la tramuntana purificadora i l'acompassat va i ve de les onades marines, han encomanat als cors una fretura espontània de premiar, d'agrair al músic il·lustre l'haver sabut harmonitzar en les seves estrofes musicals, adaptades a la nostra dansa pairal, la visió dels gronxaments variats del mar, de les cales, dels pins i del cel on s'inspirava? Perquè les composicions de Garreta són plasmacions evocadores, reveladores de la llum, de la gràcia i de la bellesa empordaneses, com siluetes plàstiques que viuen i dansen obedients a la instrumentació de la sardana.

Parc d'Olot nevat
Clixé de Sebastià Maria
(Secció Art Fotogràfic)

Tela mural del Monument
de Setmana Santa de la
Parròquia de Sadernes, obra
original pintada per Barto-
meu Mas Collellmir

La ciutat on nasqué Garreta sap sense vacil·lar, anant de dret al fet, amb el projecte de monument que li bastirà, honorar la memòria de l'home que era l'essència d'ella mateixa. Damunt del bell turó de Sant Telm cedit graciosament pel propietari guixolenc senyor Rius—ben prop del mar i rodejat de pins,—idea que no podia ésser més encertada ni d'aculliment més falaguer.

L'obra arquitectònica encaixarà amb el marc d'aquest emplaçament magnífic, que posant-hi tota l'ànima d'un admirador de Garreta s'oferí a fer-la amb noble desinterés l'escultor Borrell i Nicolau. El Mar i la Muntanya hi seran representats per dos blocs, en el centre dels quals i en altre bloc de superiors dimensions unes gentilíssimes figures de dona empordanesa hi marcaran diverses cadències del ritme de la dansa nascuda a l'Empordà. No hi mancarà el pastor de la sardana d'en Maragall anant de la muntanya al pla, i la faç de Garreta sobressortirà com penjada en un medalló adaptat en el mig del bloc central. Conjunt senzill, estil grec modernitzat sense enfarfecs, seriós.

La fonda espiritualitat de Sant Feliu de Guixols que representen els bons patricis Rafel Patxot, Marian Vinyes, Salvador Albert, Casas Arxer, etc. i el seu amor a les obres que simbolitzen i plasmen la fesomia racial avalada amb tots els bons guixolencs i tots els bons catalans restarà més i més consagrada amb la gentil ofrena del monument a Garreta.—J. P.

Musicals

BEETHOVEN

Cap a les 6 del vespre del dia 26 de Març de 1827, a Viena, en la pobríssima estada antic casal de la nostra Verge Bruna de Montserrat deixava d'existir Lluís Van Beethoven en l'íntima companyia d'un parell de bons amics que en tingueren pietat.

Cent anys després tot el món musical es plany del seu traspàs i es consagra a la memòria del geni extraordinari i a l'alta valoració de la seva Obra la llum de la qual al cap d'un segle no ha pal·lidejat gens. Homenatges, sessions musicals, grans concerts, arreu del món han proclamat un bell record al geni incomparable.

Tot hom hi ha dit la seva. Ultra la recenció, de la seva Obra i alguna valoració crítica, però, hom s'ha preocupat excessivament de si era ben plantat o mal carat, de si es passava deu hores davant del clavecí o deu i mitja, dels seus *raptus* i del seu mal genit, de si era dur d'orelles o sord com una perola, dels seus amors, de si va ésser correspost o no. Què saben aquests homes tafaners i què els importa saber-ho? i altrament, és que Beethoven no és mes que un titella mal girbat?

Beethoven és un dels artistes més grans de l'humanitat i una de les ànimes més nobles i fortes que han lluitat contra el destí, i per això l'humanitat, avui es blinea amb un gest reverent al Geni fort i sublim on qui la lluita i la passió es resolen en l'idealisme més pur i trascendent de l'ànima (Millet), i fa valenta proclamació de fe repetint solemnement el *credo* de Wagner «Crec en Deu; en Mozart, i en Beethoven...»

Creiem en el líric apassionat, en el creador formidable, en el gran romàntic que va rompre les convencions clàssiques de la música.

Creiem en l'esperit freturós de llibertat, tota la vida

del qual és una lluita desesperada per assolir tres caires de llibertat en els quals hi exprem les més pures i supremes aspiracions de la seva ànima: llibertat d'estimar, llibertat d'expressar l'art sense altre limitació que el sentiment: llibertat per devenir un home lliure, humanament lliure.

Creiem en l'home que va estimar i va ésser estimat i no de una manera corrent sinó extraordinària. La dona també ocupa un gran lloc en la vida de J. S. Bach, Mozart, Haendel emperò en cap d'ells hi és ocupant el seu centre vital ni la seva empremta hi és tan obiradora.

L'Obra de Beethoven —ha dit algú—té un encant diví perquè és profundament humana. I és ben cert. El seu art ens transporta a un màgic món dels sons, belles melodies i potents acorts que a voltes es resolen en harmoniosos i romàntics accents d'una alenada llarguíssima i trascendental i altres esclaten en acorts més fogosos i apassionats. Repareu, però, com les formes beethovenianes àdhuc la divinitat són sempre formes enterament humanes. Un acord, una nota, un silenci en la solitud d'un cant, o passant d'un instrument a l'altre en gracioses evolucions tenen sempre la revelació d'un sentiment o l'evocació d'un record, un aire de la terra o la gesta d'un heroi, la gràcia de una dona, l'il·lusió d'un amor, dit amb passió, amb lirisme, amb aquell aire fèrmit i gentil ungit de tendresa i amor infinit, que ens sedueix, s'ens abraona i s'endinsa fins a embolcallar la nostra ànima de la més serena emoció. Les construccions beethovenianes tenen la vida per setial i l'amor per suport, i si Beethoven, deixa filtrar, a voltes, els turments que agiten la seva vida interior l'artista que ademés del *raptus*, posseeix una gràcia i una elegància

amagades, els domina no deixant-se mai arrossegat per ells.

La música de Beethoven ens parla directament al cor i ens fa assaborir les més intenses i pures joies de l'esperit. Sempre que sentim Beethoven, sentim la realitat de la seva vida i l'il·lusió dels seus amors, el sentim riure i plorar, el sentim lluitar i estimar, el sentim concentrar la realitat dels éssers i les coses més belles en el seu doll immens d'inspiració com si ell ens ho expliqués amb la seva paraula viva, i candent.

Sempre sincer, noble i profundament humà, tot en ell està subordinat a la veu imperiosa de la seva vida interior. «Mai no he pretès escriure per la nomenada i per la glòria, ha dit ell mateix. El que tinc al cor cal que en surti; vet-aquí perquè escriu» Ell obre el seu cor de bat a bat a l'humanitat i li mostra en *Sonates, Romanzes, impromptus, concerts i grans simfonies* el foc ingent i la passió torturadora que duu a les entranyes, de la qual, però, no en fa pas retret al destí.

Oh geni incomparable! No n'hi ha pas prou del mall, calen també l'enclusa, i el ferro —ha dit Romain Rolland. No hi hauria pas hagut tragèdia i si solament un simple cas vulgar, si el Destí només hagués trobat un home per abatre's damunt d'ell.

Però, el geni es forja en la disort—afegeix Joaquím Plà. I és possible que si Beethoven hagués gaudit de una figura físicament arrogant i Napoleó hagués vingut realment el llibertador d'Europa, Beethoven tal volta no més hauria estat un Mozart més brillant. Ara malgrat els seus sofriments i adversitats, malgrat la seva misèria física i la misèria espiritual de molts que l'enrondevan, Beethoven, és Beethoven.

CATALUNYA A BEETHOVEN

La commemoració del primer centenari de la mort de Beethoven, ha produït a Europa un d'aquells moments històrics que revelen el pols i la sensibilitat artística d'una època. Aquest moment ha culminat en les grans festes del Centenari a Viena en les quals s'hi han arrecerat les formes més genuïnes i representants més prestigioses de la música.

Val a dir que en aquest aplec universal Catalunya hi ha fet un bon paper. Les representacions de Lamote de Grignon i Mossèn Palomer per la ciutat comtal i l'I. d'E. C., les aportacions de Ll. Millet i F. Pujol sobre «el cant i les entitats corals catalanes» i «el cançoner català» i la personal intervenció de Pau Casals com a director i solista al costat dels primers salons mundials són fetes que han posat ben alt el nom i la sensibilitat del nostre poble.

Són ben recents les audicions íntegres de les grans produccions Beethovenianes: *Sonates*—piano—per Blanca Selva. *Sonates*—violí, piano—per Blanca Selva i Masià. *Trios* — piano, violí, cello — per el T. Barcelona.

Quartets per els Z. Zimmer i Bruseles i les simfonies —orquestra— per la Banda Municipal i la benemèrita Orquestra «Pau Casals», la qual després de una sèrie de grans concerts al Liceu sota la batuta de eminents directors mundials —Talla, Tleischer, Cooper, Oscar Fried i Klement Krans— acaba de cloure la sèrie de Primavera amb l'audició sencera de les nou simfonies baix la direcció del seu il·lustre i meritíssim director fundador.

Cal afegir, encara, al balanç, l'esplet d'audicions i homenatges comarcals que diuen de una manera ben clara i eloqüent la fina i vigorosa sensibilitat de tota la terra catalana.

Associació de Música.

Curs V. — Concert V.

Homenatge Beethoven. — Trio Barcelona

La nostra honorable Associació, amb aquest concert, d'una manera humil però ben escaient ret homenatge al geni de Bonn. El *Trio Barcelona*, l'excel·lent agrupació catalana de *música de càmera* que tan ha contribuït a l'enlairament del nostre gust musical i ha reivindicat per terres foranes el nom i l'esperit de la nostra terra ens ofereix en aquesta audició dels *trios* de Beethoven tot el sentiment i devoció, tècnica i art que en la seva ascensió artística ha arribat a assolir.

Per parlar del *trio* Beethovenià ens caldria sentir-lo molt. En la producció Beethoveniana passa el mateix que en els grans sentiments humans: no's coneix fins que s'estima; no s'estima fins que es coneix; diem, però, que tots els temes adquireixen un sentit i relleu ben recuits, tractats per aquests excel·lents concertistes, i tots els temps una justa i pulcre variació. Ens varen plaure extraordinàriament *L'Adagio en si bemol* dit amb aquell aire plàcid, penetrant com planyent-se d'una dissort esdevinguda. El *Largo assai ed espressivo* en re profundament expressiu, així com el *Presto* del mateix to, alegre, magnífic i valent i sobre tot aquell *Andante cantabile con variazioni* i *Minuetto* en do menor, que flueix elegant, tendre i juvenívola i esclata al *Finale* amb una ingènua rialla de felicitat.

Esperem—ben reconeguts, però—que no serà pas aquest el nostre darrer homenatge al geni immortal.

Bell gest

Pau Casals, el fervent i humaníssim mestre, que en la sublim interpretació de la novena simfonia ha realitzat la consagració definitiva de la raça, n'acaba d'oferir una participació al poble organitzant un gran concert popular—especialment dedicat als obrers—en el qual Beethoven ha estat dignament, fervidament homenatjat per aquest grapat honorabilíssim de catalans els quals així i solament així han pogut retreli el fervorós homenatge del seu esperit.

Es un bell gest que ens plau remarcar.

FRANCESC X. RIERA

Notes d'Art

Exposició J. M.ª Mir Mas de Xexàs

El nostre amic i company de redacció En Josep M.ª Mir Mas de Xexàs ha tingut oberta aquests últims dies una exposició a «La Pinacoteca». La formen 17 teles de la comarca d'Olot i 3 de la de Vich. En el nostre pròxim número donarem compte de les crítiques que ha rebut el nostre amic. Copiem del seu catàleg els mots de presentació que hi ha escrit el notable escriptor Josep M.ª Junoy.

«Fou a Girona, no fa pas gaires mesos, a la sala d'exposicions de l'Ateneu, que vaig veure, per primera vegada, unes pintures d'en J. M. Mir Mas de Xexàs.

Els quadres eren despenjats—el dia abans s'havia clausurat l'exposició—i formaven, per terra, un esgraonat fris multicolor.

Vaig anar mirant, una a una, aquelles pintures. Diverses de tema i de valor, en totes elles apuntava una veritable personalitat pictòrica. Tot semblava vist, sentit i pintat amb un gran entusiasme i amb una gran voluntat.

Eren unes teles concebudes i realitzades amb emoció, sense feblesa. Amb empena, sense agitació. Molt objectives i molt passionals alhora.

J. M. Mir Mas de Xexàs em va semblar—i la seva obra ulterior sembla corroborar-ho—un dels nostres joves pintors més pairalment característics i d'un més franc esdevenidor.—*Josep Maria Junoy.*

Exposició Francesc Vayreda.—Galeries Arenyes

Francesc Vayreda, cada dia més realista, s'ens ha presentat a can Arenyes vigorós.

A continuació copiem ço que han escrit «La Publicitat» i «La Veu de Catalunya» entorn de l'exposició de Francesc Vayreda que ha tingut oberta a les Galeries Arenyes de Barcelona.

Diu «La Publicitat»:

«Un parell de dotzenes de teles de discretes dimensions, amb temes olotins i una figura a la proporció del natural, retrat d'una personalitat eminent del nostre món polític i intel·lectual, formen el total de l'exposició que actualment té oberta aquest subtil pintor olotí.

Poques novetats podem assenyalar en el conjunt d'aquestes teles, si no és una mena de condensació, d'atapeïment en la tècnica i una major acuitat en les games dels seus verds tradicionals i imponderables. Diria's que la reducció de la superfície li ha permès d'intensificar la matèria i donar-li un nou prestigi. Tot sembla vellutat més finament i les gradacions i els reflexes es destriuen amb més intenció sense que el to suavíssim del conjunt, ni la nitidesa de l'aire en pateixi, ni la distinció nativa hagi de fer cap concessió.

«Pont de les mores», obra una mica anterior, pot servir de punt de mira per a descobrir aquests fins avantatges. Aquesta tela sòlida, una mica greu, sembla menys comunicativa que les altres que avui l'acom-

panyen. «Camí mullat», «Paisatge verd», «Les amigues», són com sonates en clau de verd tendre, de melodia penetrant i alegre. «Herbejant», una de les composicions més afortunades de la sala, té una profunditat de tons i un deix de serena melangia, que fa més dolça la delicada harmonia de les tintes humides dels verds. Molt afinats, precisos i transparents «Mas-Segur», «L'horta» i «Hivern». «Pomeres» és una nota matisada amb una abundància prodigiosa.

A més dels paisatges, hi ha un parell de figures femenines, resoltes amb la gràcia intencionada que distingeix moltes de les obres d'aquest gènere del pintor. Completen el catàleg unes natures mortes, de qualitats admirables, especialment una que no trobem a la llista, que és una veritat sorprenent.

Tampoc figura en el catàleg el retrat de què parlàvem més amunt i que tant per la semblança com per la manera d'ésser pintat, és una obra d'una dignitat artística extraordinària, en la que l'autor ha superat els problemes elementals del gènere, agermanant la severitat amb l'expressió més sociable».

Diu Rafel Benet a «La Veu de Catalunya»:

«A l'Estudi Arenyes, el pintor Francesc Vayreda exhibeix paisatges olotins i algunes figures. La pintura de Vayreda el jove, no deixa mai d'ésser intel·ligent, ni en aquests temps, en els quals la tendència majoritària de pintura jove catalana va per camins tan distints...

En la pintura actual de Francesc Vayreda hi ha, sortosament per a ell i per a nosaltres, molt de bo: sobretot la claredat i l'honestetat de sempre. En els bons moments com «El Moli» (7) i «Vaques» (2), el nostre pintor resta intel·ligent-ment treballat com en la seva primera època i alhora expressat amb la mateixa puresa de mitjans, però amb una seguretat de dicció autènticament superior. «El Moli» és una tela de Vayreda, que posseïx aquella envejable sobrietat dels primers Corot i dels bons Cézanne: té, a més, una profunditat lírica sense espasmes, amb un gust idíl·lic, sà, que no destrueix sinó que vivifica la plàstica. La netedat plàstica del paisatge titulat «Vaques» satisfà amb fortalesa aquell desig de bona lògica, que Vayreda aprengué dels grecs».

Exposició Josep Pujol.—Galeries Arenyes

Suara ha fet exhibició de tretze teles, a can Dalmau, el jove pintor olotí Josep Pujol. Dintre la seva tendència, indecisa encara, hem pogut admirar tres paisatges nítids i plens d'una transparència i lluminositat encisadores. En altres hi hem pogut observar una desorientació perillosa. En els retrats no ens ha pas convençut; els trobem precipitats i immòbils.

De totes maneres encoratgem a l'amic a que continui en tan preuables qualitats d'artista, amb una millor constància i serenitat.

Exposició Ramon Barnadas.—Galeries Laietanes

Aquest jove pintor ha assolit un bon èxit en la

seva primera exposició barcelonina, amb tot i la seva adolescència encara.

La premsa l'ha tractat bé—sobretot «El Diluvio»— i una forta esperança ens fa optimistes davant les seves futures produccions.

Retallem de «La Publicitat»:

«Exposició Ramon Barnades.—Un altre nom olotí que ve a sunar-se als que han sortit d'aquella escola. En aquesta primera exposició el jove pintor olotí fa honor als seus mestres i als seus models. Com altres companys seus surt de l'ou sabent-la més llarga que en Boquica. La comoditat expressiva que els dóna el contacte amb els pintors que exploten aquell paisatge, els impedeix de manifestar amb la decisió convenient la personalitat pròpia; que ha d'obrir-se pas a través de solucions apreses inconscientment. No obstant, un hom admira la precoç perfecció amb què són explicats aquells paisatges i en algun com en «Camí de Font Moixina», en el qual l'autor parla pel seu compte, a més de l'habilitat, s'hi descobreix un tret original que denuncia un gust molt delicat i una derivació molt personal de l'escola.

Un elogi de Josep Clarà

Copiem de «La Veu de Catalunya»:

Paolo Orano, publicista italià força estimat, membre del Parlament, ha escrit darrerament al diari «Il lavoro d'Italia», un gran elogi del nostre escultor Josep Clarà, a qui anomena «hereu del Renaixement».

Després d'evocar la «sorella Catalogna» i assenyalar la salutació adreçada per Maragall a l'estatuari olotí, Paolo Orano diu que en cap altre artista estranger no ha trobat com en Clarà, la «miracolosa figlulanza» del gran segle renaixentista italià.

Paolo Orano, evoca en el seu estudi, la ciutat d'Olot i les seves prades, i ret un homenatge a Miquel Blay i als dos pintors de l'escola olotina, Vayreda i Pasqual, per venir a esbossar una biografia de Clarà, des dels seus primers passos a Tolosa i a París, quan visitava el taller de Rodín i es dedicava a fer retrats al pastell, fins als moments actuals.

Seguim el senyor Orano: «La glòria li arriba sota la forma d'un article del gran Bourdelle, qui analitza amplament la seva estàtua «Torment», i vint anys de convivència amb tota mena d'innovadors, d'avantguardistes de la tècnica, de cerebralistes; vint anys de vida en mig de l'ambient parisenc, no han reeixit a fer tòrcer l'instint artístic de Clarà. Va sofrir la suggestió de Rodín, tingué les ansietats dels rebels, les impaciències de les naturaleses genials, s'emprà de tots i a tots escoltà, però ha romàs fill de la sòlida modelació renaixentista, hereu de Grècia i d'Itàlia».

Més endavant, Paolo Orano escriu: «Avui, Clarà, és sens dubte, un dels artistes europeus més coneguts i estimats. Però Clarà i la seva glòria són dues coses. Clarà no creu en la seva glòria; ell només creu en el seu art. Jo l'he vist treballar l'argila, amb paciència, amb serenitat, amb inexhaurible amor, amb la humilitat riolera dels artistes italians del Quatre cents. El plasmador de grans figures puixantment arquitecturades, acostumat a les modelacions monumentals, sabia estar-se hores i hores acabant el cap gairebé incorpori de Na Clara Stuart Merrill. D'aquella paciència, d'aquell recerocar al rostre els secrets més súbtills, n'ha eixit una d'aquestes innumbrables obres mestres de Josep Clarà, hereu de la gràcia de Donatello i de la força de Miquel Angel, deixeble català, a través dels segles, de la sapiència artística florentina.—P. G.

D'ací i d'allà

LES NOCES DE PLATÍ DE MOSSÉN JAUME COLLELL AMB EL PERIODISME.

El llibre de l'homenatge.

Ja gairebé és enllestit aquest llibre que edita la casa Altés el qual portarà per títol el nom de l'il·lustre periodista vigatà. El llibre «Jaume Collell» constituirà un bell record de l'homenatge i a la vegada una sèrie de capítols d'història del nostre renaixement. El sol anunci de la publicació d'aquest llibre ha desvetllat un tan viu interès, que els encàrrecs cauen com pluja menuda.

Són molts els que han fet encàrrecs d'exemplars de paper de fil.

Els llibreters que desitgin exemplars que facin l'encàrrec totseguit, car el llibre sortirà dos dies abans de l'homenatge i de no fer-ho ara, podrien rebre el paquet amb retard.

El Casal Català de Madrid.

El Casal Català de Madrid ha tramès al canonge Collell un expresiu telegrama adherint-se a l'homenatge que li tributa la premsa catalana.

La Ploma.

La casa Cabot ha deixat enllestida la ploma d'or que serà oferta a l'il·lustre canonge en la festa de les seves noces de platí amb el periodisme.

En el seu dia parlarem d'aquesta bella obra sortida de la joieria Cabot, i la qual serà exposada dies abans de la festa.

Els Periodistes a Vich.

Copiem de «La Veu de Catalunya»:

La iniciativa dels nostres amics d'Olot, encaminada a que el dia de l'homenatge al canonge Collell acudin a

Vich representacions de la premsa de tota la nostra terra, ha estat rebuda a tots indrets amb general aplaudiment.

La Comissió organitzadora de l'homenatge ha rebut cartes de diverses entitats periodístiques anunciant que tindran delegats a la festa. Es, doncs, ja segur que totes les nostres entitats professionals voldran trobar-se aquell dia al costat del periodista venerable que tant d'honor fa a la nostra professió.

L'homenatge al canonge Collell.

El programa, que es desenrotllarà el 22 del corrent, dia de l'homenatge al nostre il·lustre compatrici en remembrança de la seva llarga vida periodística, serà: A les vuit, Missa a la Catedral dita per l'homenatjat. Entrega de la ploma d'or a les 10 en el Teatre Vigatà, parlant en Bofill i Matas i el Sr. Molera íntim amic del canonge Collell. A les dotze, inauguració de la columna, que li dedica en el Temple Romà el Centre Excursionista de la ciutat amb les conseqüents notes de presentació. A les tretze banquet íntim.

A jutjar per les impressions, que tenim, serà una festa solemnnial, dins del caire íntim i amical, que se li donarà.

Els periodistes l'han presa com a cosa pròpia, i tenen raó, car l'homenatge a una vida de 60 anys de periodista, repercuteix i dignifica la classe.

Copiem de La Veu de Catalunya:

«REVISTA D'OLOT.—S'ha publicat el número corresponent al darrer mes d'abril de la «Revista d'Olot». Com els anteriors, és d'un gran interès. Conté diverses pàgines dedicades al canonge Collell amb motiu de les noces de platí del venerable ardiaca de Vich, amb el periodisme. Hi ha un dibuix molt interessant de l'homenatjat degut a J. M. Mir Mas de Xexàs i al peu d'aquest una adhesió molt cordial de la revista a l'homenatge, adhesió que fineix demanant per al venerable degà de la nostra premsa molts anys de vida a més honra i glòria de la nostra ben amada Catalunya. Publica també un article del propi canonge Collell i les seves popularíssimes poesies. «Lo gall» i «Revenja terrible». Hi ha igualment dos bells articles parlant de l'homenatjat signats per Ramon Masifern i Josep Maria de Garganta.

REVISTA D'OLOT ha aportat a l'homenatge un concurs ben efusiu i valuós».

Diu el mateix diari:

«Article de Josep M. de Garganta.

Es ben digne de remarcar-se l'article que Josep M. de Garganta ha publicat a la REVISTA D'OLOT, on el número dedicat al canonge Collell. Diu belles coses i fa una biografia ben completa del veterà periodista que Catalunya vol honorar amb motiu de celebrar les seves noces de platí amb el periodisme.

Aquí la «Veu» extracta l'article del nostre amic i afegeix:

«Es l'article de Josep M. de Garganta dels més reeixits que s'han publicat en ocasió de l'homenatge».

Companyia Mestres-Querol

Passa una temporada en el nostre «Teatre Principal» la companyia còmica-dramàtica que encapsala aquestes ratlles.

Fins ara les obres que li havem vist denoten en ella una bona voluntat i una certa distinció.

Companyia d'Opera i Sarsuela

Durant la primera meitat del mes que som ha actuat al nostre coliseu la companyia d'en Lluís Calvo, en el qual hi ha donat dues representacions de Sarsuela.

Ofereix la companyia d'en Calvo una presentació esplèndida i un conjunt excel·lent, del qual, són ben remarcables l'actuació del pulcre tenor en Francesc Godayol en el «Huésped del Sevillano» i la magistral creació d'en Pau Gorgé en el «Maestro Campanone».

«La Canción del Naufrago» l'aplaudida sarsuela en tres actes de Carles Arniches i música d'en Morera obtingué així mateix una bona presentació i acurada interpretació.

Ens cal, encara, remarcar l'actuació ben notable de l'orquestra i del seu excel·lent director que bo i reduïda i gairebé a primera vista ha aconseguit una pulcre i ben reeixida execució.

—D'ençà que «La Vanguardia» ha eliminat en les seves ressenyes el nom del gran dramaturg i novel·lista Puig i Ferrater torna a ésser del dia la gran novel·la «Servitud» que tant bon èxit editorial tingué de bon començ.

Felicitem *sans façon* el senyor Gaziel de Sant Feliu de Guixols, glossador de la llibertat intel·lectual.

—Resulta deliciosíssim llegir els comentaris que tota la premsa dedicà a l'actitud incorrecta del públic de Madrid amb motiu del partit del «Betis» de Sevilla amb el «Barcelona», fins a l'extrem que en una caiguda de l'Arnau un jugador sevillà li clavà una forta mossegada a l'orella.

Creuen vostès, que tornem als temps primitius, o que encara hi som?

Retorn del senyor Puig i Cadafalch

Divendres a la nit va arribar a Barcelona l'il·lustre arquitecte senyor Josep Puig i Cadafalch de retorn d'un viatge per Sèrbia, Àustria, Itàlia i Suïssa.

El senyor Puig i Cadafalch amb el senyor Nicolau d'Olwer visitaren Belgrad; on foren atesos i acompanyats a visitar les curiositats i institucions més notables del país, del qual ha recollit interessants documents i dades.

Després va visitar algunes poblacions d'Àustria i Suïssa i finalment Roma, embarcant-se a Gènova en el vapor «Franca Fassio» per a retre viatge a Barcelona.

Sia benvingut el nostre bon amic a la seva llar.

L'origen de Colom

Són d'actualitat aquests dies les pròximes revelacions dels senyors Ulloa i P. Adrià Sanchez sobre l'origen de Colom. Mentre el primer afirma que l'il·lustre navegant fou català, el segon diu que provarà fins a l'evidència que no era ni gallec, ni català, ni portuguès, però sí que va néixer a la península.

«A. B. C.» ja deu preparar les pessetes pel P. Sanchez que prometé al que provés que Colom fou espanyol.

—«La Publicitat» i «La Veu de Sabadell» reproduïxen l'article «El fet de la nostra cultura» publicat en el número darrer de REVISTA D'OLOT, original del nostre company R. Pla i Coral.

—Ha estat favorablement comentat l'article que inserirem en nostre número anterior amb la signatura de IST degut a la ploma d'un prestigiós escriptor olotí.

PUBLICACIONS REBUDES

Novel·la de nou caire

Heus-aquí un nou caire de la novel·la moderna, poc conegut en el nostre idioma; l'autor de «La Vall dels Gegants» no s'ha proposat solament desenrotllar un assumpte amb l'ajut de recursos sentimentals, sinó que, amb una habilitat meravellosa i amb els profunds coneixements d'un complet businessman, ha bastit una obra on l'amor i la pròpia vàlua de l'estimació humana s'agermanen per assolir la realització de ço que podem dir-ne l'ideal del sentit pràctic de la vida.

Peter B. Kyne, autor de «La Vall dels Gegants» és un dels pocs escriptors dels quals, sense pecar d'exagerats, podem dir-ne un autor de talla; diguint-ho sinó bona part dels 120 i tants milions que poblen Nordamèrica i sobretot l'element intel·lectual de Sant Francisco; d'on és fill, i on és conegut i estimat com Blasco Ibàñez a València.

Carles Rahola, qui en els Jocs Florals d'enguany ha vist justament premiada la seva obra «Proses històriques», ha fet una traducció acurada i perfecta de «La Vall dels Gegants», que es publica en un volum de la «Biblioteca Europa» al preu de dues pessetes cinquanta.

El «A B C de la Puericultura Moderna».—Biblioteca de Generació Consciente.—València

Es aquest un llibre que feia falta. L'ideal de tota dona jove és fer del seu fill un home fort i capaç per a la vida, però generalment per la manca d'educació que reben les noies tractant-se d'això, desconeixen en absolut les regles higièniques i els coneixements indispensables per a dotar als seus fruits volguts de la fortitut física, bellesa i salut necessàries per a fer d'ells éssers feliços i forts.

El doctor Prunier ve a omplenar aquest buit amb el seu formós llibret, escrit amb forma clara i senzilla.

Es ven a 1 pesseta en tots els corresponsals o a «Generació Consciente», Apartat 158, València.

«Embriologia», pel doctor Isaac Puente.—Biblioteca de Generació Consciente.—València

Tot aquell qui l'interessi la ciència, trobarà en aquest llibre interessantíssim bells capítols que li afnaran, per graus, la seva educació científica. No és un llibre de subtileses literàries sinó ple de valiosa matèria instructiva i humana.

Els Jocs Florals

Els poetes premiats en els Jocs Florals d'enguany estigueren a l'Hotel Colom, on s'estatja el president dels mantenedors, senyor Eduard Toda, per tal de recollir els premis. Ultra el senyor Toda, es trobaven presents els seus companys de Jurat, Joan Maria Guasch, Enric de Fuentes, mossèn Jaume Barrera, Pere Vayreda i Octavi Saltor; no hi assistí el senyor Ignasi Iglèsies, per trobar-se encara a Vallvidrera, en cura de repòs.

Hi havia també En Francesc Matheu, Lluís Via i Casades, del Consell Directiu; el mestre en Gai Saber Josep Franquesa i Gomis, en Felip Rodés amb la seva filla Dolors.

El poeta premiat amb la Flor Natural, Josep Estadella Arnó, obsequià amb la simbòlica Flor la senyoreta Maria dels Dolors Rodés Cucurny. Tot seguit foren lliurats els altres premis als seus respectius guanyadors, per l'ordre següent:

Accéssit a la Flor natural, a la poesia «Matí de diumenge», d'En Manuel Vilà i Dalmau.

Englantina d'or, adjudicada al sonet «Mossa de Fraga», d'En Josep Estadella Arnó.

Accéssit a la poesia «La calaixera vella» del mateix autor.

Viola d'or i argent, adjudicada a «Poema de març», d'En Josep M. Cases de Muller.

Accéssit a la poesia «Transfiguració» d'En Mateu Janés i Duran.

Copa artística, adjudicada a «Proses històriques», d'En Carles Rahola.

Accéssit «El calçasses d'en Nyinyol», de N'Alexandre Font.

Premi extraordinari creat pels mantenedors a la col·lecció de sonets «Musa rústica»; d'En Felip Graugés i Camprodon.

Accéssit a «Egloga del Sàtir i la Nereyda», de N'Alfons Fernández Burgas.

Joan Puig i Ferrater i Pompeu Crehuet van recollir els premis Concepció Rabell i Fastenrath, amb els quals han estat distingides llurs obres «Una mica d'amor» i Bromes i veres», respectivament.

Els jocs florals del Rosselló

En aquesta festa literària, celebradora en la regió germana dintre aquest mes, ha obtingut el primer premi de poesia catalana consistent en el «Llorer de vermell», el poeta J. Povill Adserà, per la seva composició «La pubilleta». El premi de prosa és novament per a J. Puig Pujades. També han obtingut distincions, Xavier Benguerel, Artur J. Palau Ximènes, David Jordi (López-Picó), Roig i Llop, J. M. de Puig Surós, Busquets i Punset, J. Estadella Arnó, Carme Montoriol, Ollé Bertran, Pujadas Truch, Magí Valls, Carme Nierlau, Bulart i Rialp, i El P. Bartomeu Barceló, guanyador de la Rosa d'Argent.

—Per excés d'original deixem per el pròxim número treballs de Pere Guilanyà, M. M. Solveig, A. Dot Arxé i J. M. Mir Mas de Xexàs.

Imp. de P. Aubert.—Carrer Superior, 35 i Nou de S. Antoni. 7. Olot

SASTRERIA DE

Jaume Isern

ABANS JOAN OLIVERAS

Sant Esteve, 27 - - OLOT

PLAU-ME COMUNICAR
QUE HE REBUT LES
NOVETATS DE LA
PRESENT TEMPORADA

Centre Administratiu - Comercial

Joan Triadú Mitjà

Major, 10 — Teléfon n.º 295 — OLOT

Corresponsals a Madrid, Barcelona i Girona

Ingrès quotes servei militar - Llicències de caça,
pesca, i tenència d'armes - Passaports - Títols de
Xòfer - Registre i traspessos d'automòbils -
Certificats de penals i d'Últimes voluntats

Consultori de tota mena d'assumptes de caràcter
administratiu i comercial

Compra-venda i administració de finques

SEGURS EN GENERAL

Accidents - Incendis - Vida

Transports marítims i terrestres

VIATGES A «FORT-FAIT»

Bitllets Circolars, Quilomètrics, Individuals,
Col·lectius, per a Agrupaments culturals, Grups
excursionistes, Societats d'esbarjo, Congressos,
Peregrinacions, etc., etc.

DUANES

Servei especial per a l'importació i exportació

HORES DE DESPATX: De 9 a 13 i de les 19 a 21

Perfumeria LLACH

MODERNA
FARMACIA
LLACH

PLAÇA A FONS XII
TELEFON 23. - OLOT

NOBLES DECORACIÓ
INSTAL·LACIONS

Estils Antic i Modern

SECCIO ESPECIAL DE
MOBILIARI LITÚRGIC

Raimond Vayreda

Successor de H. Rocamora

Diputació, 111

(Xambó Barret)

BARCELONA

Sempre rento la meva roba amb el sabó marca

LA PICADORA

ja que m'he arribat a
convèncer de la seva
suavitat, finura i econo-
mia, tant pel seu preu
com per lo bé que neteja
i fa que es conservi
sempre en bon estat la

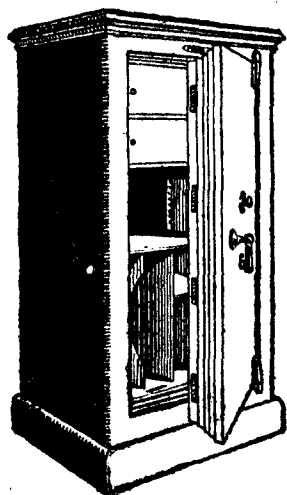
 roba

DE VENDA A TOTS ELS ESTABLIMENTS

CAIXES PER A CABALS

D'ACER
IMPERFORABLE

BASCULES

PIBERNAT

BARCELONA
PARLAMENT 9 : 11

PUBLICITÈ M. MIR. BARÇA

XOCOLATA CARRERAS

OLOT

Casa fundada en 1790

PER A MADRID

SOL·LICITO UNA BONA
REPRESENTACIÓ D'UNA

Fàbrica de Géneres de Punt

CONEC MOLT BE LA
CLIENTELA

PAU CODINA

FUENCARRAL, 19 I 21 — MADRID

Magatzem de robes CASA NYERA

de

JOAN GUITART

Novetats per a Senyora

Tinc el gust d'assabentar a tota la distingida clientela i al públic en general, que aquesta Casa ja ha rebut totes les novetats en SEDES, LLANES i COTONS DE GRAN FANTASIA

Géneres per a abric tant en llanes com en sedes

Etamins estampats de gran novetat

Sedes estampades darrera creació

Charmelencs novetat en llanes i sedes

Crespens de seda

Percals, gran varietat de dibuixos i classes

Camises percal i Popelín

Corbates darrera novetat

Lligues i tirants

Gorres d'home darrera novetat

Mocadors, gran novetat

Paraigües de totes classes

Mitges de cotó, fil i de seda

Géneres de punt de totes classes

ESPECIALITAT EN TOTA CLASSE DE GÉNERES NEGRES

**No comprin sense veure abans les Novetats
en tots els articles i preus.**

Antiga CASA NYERA

Carrer d'Aigua

OLOTT